

พระราชกำหนด

การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘

EMERGENCY DECREE

ON PUBLIC ADMINISTRATION IN EMERGENCY SITUATIONS, B.E. 2548 (2005)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ The Office of the National Security Council

พระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

พระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม ราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชกำหนด ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้ มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดการบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘"

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๔๙๕

มาตรา ๔ ในพระราชกำหนดนี้

"สถานการณ์ฉุกเฉิน" หมายความว่า สถานการณ์อันกระทบหรือ อาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคง ของรัฐหรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะ คับขันหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวล กฎหมายอาญา การรบหรือการสงคราม ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วน เพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เอกราชและบูรณภาพ แห่งอาณาเขต ผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติตามกฎหมาย ความปลอดภัย ของประชาชน การคำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ความสงบเรียบร้อยหรือประโยชน์ส่วนรวม หรือการป้องปัดหรือ แก้ไขเยียวยาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาอย่างฉุกเฉินและ ร้ายแรง

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ มาตรา ๕ เมื่อปรากฏว่ามีสถานการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นและนายกรัฐมนตรี เห็นสมควรใช้กำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารร่วมกันป้องกัน แก้ไข ปราบปราม ระงับยับยั้ง ฟื้นฟู หรือช่วยเหลือประชาชน ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อบังคับใช้ทั่วราชอาณาจักรหรือ ในบางเขตบางท้องที่ได้ตามความจำเป็นแห่งสถานการณ์ ในกรณีที่ไม่อาจ ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีได้ทันท่วงที นายกรัฐมนตรีอาจประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉินไปก่อน แล้วดำเนินการให้ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีภายในสามวัน หากมิได้ดำเนินการขอความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีภายในเวลาที่กำหนด หรือคณะรัฐมนตรีไม่ให้ความเห็นชอบ ให้การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลง

การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตลอด ระยะเวลาที่นายกรัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันประกาศ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขยายระยะเวลา ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศขยายระยะเวลาการใช้บังคับออกไปอีก เป็นคราว ๆ คราวละไม่เกินสามเดือน

เมื่อสถานการณ์ฉุกเฉินสิ้นสุดลงแล้ว หรือเมื่อคณะรัฐมนตรี ไม่ให้ความเห็นชอบหรือเมื่อสิ้นสุดกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้นายกรัฐมนตรี ประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน กรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัด กระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง ยุติธรรม ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการ ทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหาร อากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ และเลขาธิการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ติดตามและตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่อาจเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีในกรณี ที่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามมาตรา ๕ หรือ สถานการณ์ที่มีความร้ายแรงตามมาตรา ๑๑ และในการใช้มาตรการที่เหมาะสม ตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อการป้องกัน แก้ไขหรือระงับสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น

ความในมาตรานี้ไม่กระทบกระเทือนการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๕ ในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อมีเหตุการณ์จำเป็นเร่งด่วน อันอาจเป็นภัยต่อประเทศหรือประชาชน

มาตรา ๗ ในเขตท้องที่ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามมาตรา ๕ ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใด กระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวง หรือที่เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายหรือ ที่มีอยู่ตามกฎหมายใดก็ตาม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาต อนุมัติ สั่งการ บังคับ บัญชา หรือช่วยในการป้องกัน แก้ไข ปราบปราม ระงับยับยั้ง ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือฟื้นฟูหรือช่วยเหลือประชาชน โอนมาเป็นอำนาจ หน้าที่ของนายกรัฐมนตรีเป็นการชั่วคราว เพื่อให้การสั่งการและการแก้ไข สถานการณ์เป็นไปโดยมีเอกภาพ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

การกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีตามกฎหมายใดทั้งหมด หรือบางส่วนเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ประกาศที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ และเพื่อปฏิบัติงานตามกฎหมายที่ได้ รับโอนมาเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง โดยให้ถือว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายนั้น ในการนี้ นายกรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายนั้นยังคงใช้อำนาจหน้าที่เช่นเดิมต่อไปก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ตำรวจหรือทหาร ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี ผู้บัญชาการตำรวจ แม่ทัพ หรือเทียบเท่า เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดให้เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไข สถานการณ์ฉุกเฉิน ในพื้นที่และบังคับบัญชาข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการนี้ ให้การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปตามการสั่งการของหัวหน้าผู้รับผิดชอบนั้น เว้นแต่การปฏิบัติหน้าที่ทางทหารให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เกี่ยวกับการใช้กำลังทหารแต่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทาง การดำเนินการที่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นคณะรัฐมนตรีอาจให้มีการจัดตั้งหน่วยงาน พิเศษเป็นการเฉพาะเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้เป็นการชั่วคราวได้ จนกว่าจะยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

นายกรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แทน หรือมอบหมายให้เป็นผู้กำกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามวรรคสาม หัวหน้าผู้รับผิดชอบตามวรรคสี่ และหน่วยงาน ตามวรรคห้าได้ และให้ถือว่าเป็นผู้บังคับบัญชาหัวหน้าผู้รับผิดชอบ ข้าราชการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่ ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพเหตุการณ์และความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตพื้นที่ นายกรัฐมนตรี หรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายอาจมีคำสั่งแต่งตั้งคณะบุคคลหรือบุคคล เป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้ช่วยเหลือ พนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ได้

ให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งได้รับความคุ้มครอง เช่นเดียวกับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามขอบเขต การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติ ลงได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น ให้นายกรัฐมนตรี มีอำนาจออกข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น
- (๒) ห้ามมีให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใด อันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย
- (๓) ห้ามการเสนอข่าว การจำหน่าย หรือทำให้แพร่หลาย ซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชน

เกิดความหวาดกลัวหรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความเข้าใจผิด ในสถานการณ์ฉุกเฉินจนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งในเขตพื้นที่ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือทั่วราชอาณาจักร

- (๔) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนด เงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ
 - (๕) ห้ามการใช้อาคาร หรือเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใด ๆ
- (๖) ให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่กำหนดเพื่อความปลอดภัย ของประชาชนดังกล่าว หรือห้ามผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่กำหนด

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเงื่อนเวลาในการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดพื้นที่และรายละเอียดอื่นเพิ่มเติม เพื่อมิให้มี การปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนเกินสมควรแก่เหตุก็ได้

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์ ฉุกเฉินให้สามารถกระทำได้โดยรวดเร็ว นายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบตาม มาตรา ๗ วรรคสี่ เป็นผู้ใช้อำนาจออกข้อกำหนดตามมาตรา ๙ แทนก็ได้ แต่เมื่อดำเนินการแล้วต้องรีบรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว และ ถ้านายกรัฐมนตรีมิได้มีข้อกำหนดในเรื่องเดียวกันภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกข้อกำหนด ให้ข้อกำหนดนั้นเป็นอันสิ้นผล ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่สถานการณ์ฉุกเฉินมีการก่อการร้าย การใช้กำลัง ประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย ในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล และมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไข ปัญหาให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที ให้นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉิน นั้นเป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรง และให้นำความในมาตรา ๕ และ มาตรา ๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อมีประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว นอกจากอำนาจตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมและควบคุม ตัวบุคคลที่สงสัยว่าจะเป็นผู้ร่วมกระทำการให้เกิดสถานการณ์ถุกเฉิน หรือ เป็นผู้ใช้ ผู้โฆษณา ผู้สนับสนุนการกระทำเช่นว่านั้น หรือปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับ การกระทำให้เกิดสถานการณ์ถุกเฉิน ทั้งนี้ เท่าที่มีเหตุจำเป็นเพื่อป้องกัน มิให้บุคคลนั้นกระทำการหรือร่วมมือกระทำการใด ๆ อันจะทำให้เกิดเหตุการณ์ ร้ายแรง หรือเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการระงับเหตุการณ์ร้ายแรง
- (๒) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้บุคคลใด มารายงานตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสาร หรือหลักฐานใดที่เกี่ยวเนื่องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน
- (๓) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรือ อายัดอาวุธ สินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์ หรือวัตถุอื่นใด ในกรณี ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ได้ใช้หรือจะใช้สิ่งนั้น เพื่อการกระทำการหรือสนับสนุน การกระทำให้เกิดเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน
- (๔) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งตรวจค้น รื้อ ถอน หรือทำลายซึ่งอาคาร สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งกีดขวาง ตามความจำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อระงับเหตุการณ์ร้ายแรงให้ยุติโดยเร็วและหากปล่อย เนิ่นช้าจะทำให้ไม่อาจระงับเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

- (๕) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งตรวจสอบ จดหมาย หนังสือ สิ่งพิมพ์ โทรเลข โทรศัพท์ หรือการสื่อสารด้วยวิธีการอื่นใด ตลอดจนการสั่งระงับหรือยับยั้งการติดต่อหรือการสื่อสารใด เพื่อป้องกัน หรือระงับเหตุการณ์ร้ายแรง โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษโดยอนุโลม
- (๖) ประกาศห้ามมิให้กระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประเทศ หรือความปลอดภัยของประชาชน
- (๗) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามมิให้ผู้ใด ออกไปนอกราชอาณาจักร เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการออกไปนอก ราชอาณาจักรจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐหรือ ความปลอดภัยของประเทศ
- (๘) ประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการให้คนต่างด้าว ออกไปนอกราชอาณาจักร ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้สนับสนุน การกระทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ทั้งนี้ โดยให้นำกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมืองมาใช้บังคับโดยอนุโลม
- (๙) ประกาศให้การซื้อ ขาย ใช้ หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งอาวุธ สินค้า เวชภัณฑ์ เครื่องอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์ หรือวัสดุอุปกรณ์อย่างหนึ่ง อย่างใดซึ่งอาจใช้ในการก่อความไม่สงบหรือก่อการร้ายต้องรายงานหรือ ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นายกรัฐมนตรี กำหนด
- (๑๐) ออกคำสั่งให้ใช้กำลังทหารเพื่อช่วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจระงับเหตุการณ์ร้ายแรง หรือควบคุมสถานการณ์ให้เกิดความสงบ โดยด่วน ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของทหารให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจ

หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ โดยการใช้อำนาจหน้าที่ ของฝ่ายทหารจะทำได้ในกรณีใดได้เพียงใดให้เป็นไปตามเงื่อนไขและเงื่อนเวลา ที่นายกรัฐมนตรีกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่ากรณีที่มีการใช้กฎอัยการศึก

เมื่อเหตุการณ์ร้ายแรงตามวรรคหนึ่งยุติลงแล้ว ให้นายกรัฐมนตรี ประกาศยกเลิกประกาศตามมาตรานี้โดยเร็ว

มาตรา ๑๒ ในการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่ต้องสงสัยตามประกาศ ในมาตรา ๑๑ (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจหรือ ศาลอาญาเพื่อขออนุญาตดำเนินการ เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมและควบคุมตัวได้ไม่เกินเจ็ดวัน และ ต้องควบคุมไว้ในสถานที่ที่กำหนดซึ่งไม่ใช่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง ทัณฑสถาน หรือเรือนจำ โดยจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นในลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องควบคุมตัวต่อเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขสถานการณ์ ฉุกเฉิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่อศาลเพื่อขยายระยะเวลาการควบคุมตัว ต่อได้อีกคราวละเจ็ดวัน แต่รวมระยะเวลาควบคุมตัวทั้งหมดต้องไม่เกินกว่า สามสิบวัน เมื่อครบกำหนดแล้ว หากจะต้องควบคุมตัวต่อไป ให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำรายงาน เกี่ยวกับการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลนั้นเสนอต่อศาลที่มีคำสั่งอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง และจัดสำเนารายงานนั้นไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ญาติของบุคคลนั้นสามารถขอดูรายงานดังกล่าวได้ตลอดระยะเวลา ที่ควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้

การร้องขออนุญาตต่อศาลตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับ วิธีการขอออกหมายอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา ๑๓ สิ่งของหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ประกาศตามมาตรา ๑๑ (๙) หากเป็นเครื่องมือหรือส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร นายกรัฐมนตรี อาจประกาศให้ใช้มาตรการดังกล่าวทั่วราชอาณาจักรหรือในพื้นที่อื่นซึ่งมิได้ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเพิ่มขึ้นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔ ข้อกำหนด ประกาศ และคำสั่งตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๕ เมื่อมีผลใช้บังคับแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ ตามที่นายกรัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตาม พระราชกำหนดนี้ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง

มาตรา ๑๗ พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการระงับหรือป้องกันการกระทำ ผิดกฎหมาย หากเป็นการกระทำที่สุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เกินสมควร แก่เหตุหรือไม่เกินกว่ากรณีจำเป็น แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะ เรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตาม มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ใช้บังคับ มาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขสถานการณ์ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่มีหลากหลายรูปแบบให้ยุติลงได้โดยเร็ว รวมทั้งไม่อาจนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติสาธารณะและ การพื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ได้รับความเสียหาย และ เนื่องจากในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ซึ่งมีความร้ายแรง มากยิ่งขึ้นจนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต และ ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับ อันตรายหรือเดือดร้อนจนไม่อาจใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุข และไม่อาจแก้ไขปัญหา ด้วยการบริหารราชการในรูปแบบปกติได้ สมควรต้องกำหนดมาตรการ ในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษ เพื่อให้รัฐ สามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสิทธิและ เสรีภาพของประชาชนทั้งปวงให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว จึงเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะ รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และป้องปัด ภัยพิบัติสาการณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

EMERGENCY DECREE ON PUBLIC ADMINISTRATION IN EMERGENCY SITUATIONS, B.E. 2548 (2005)

Office of the National Security Council

EMERGENCY DECREE ON PUBLIC ADMINISTRATION IN EMERGENCY SITUATIONS, B.E. 2548 (2005)

BHUMIBOL ADULYADEJ, REX; Given on the 16th Day of July B.E. 2548; Being the 60th Year of the Present Reign

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is graciously pleased to proclaim that:

Whereas it is expedient to revise the law on public administration in emergency situations;

Whereas it is aware that this Emergency Decree contains certain provisions in relation to the restrictions of rights and liberties that section 29 in conjunction with section 31, section 35, section 36, section 37, section 39, section 44, section 48, section 50 and section 51 of the Constitution of the Kingdom of Thailand so permit by virtue of law;

By virtue of section 218 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, an emergency decree is hereby enacted, as follows:

Section 1. This Emergency Decree is called the "Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2548 (2005)".

Section 2. This Emergency Decree shall come into force as from the day following the date of its publication in the Government Gazette.

Section 3. The Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2495 shall be repealed.

Section 4. In this Emergency Decree:

"emergency situation" means a situation which affects or may affect public peace and order or poses a threat to the national security or may put the entire country or certain parts of the country in a critical situation or a situation where an act of terrorism under the Criminal Code has been committed, or a military conflict or war has developed, making it necessary to introduce urgent measures to safeguard the democratic regime of government with the King as Head of the State under the Constitution of the Kingdom of Thailand as well as the country's independence, territorial integrity, national interests, lawfulness, public safety, peaceful livelihood, rights and liberties, public peace and order or the public interest or to avert, mitigate or remedy losses from urgent and critical public disasters.

"competent official" means a person appointed by the Prime Minister to perform an act under this Emergency Decree.

Section 5. When an emergency situation has arisen and the Prime Minister deems it expedient to use the combined forces of administrative or police personnel, civil or military personnel to prevent, mitigate, suppress, terminate, rehabilitate or assist the people, the Prime Minister, with the approval of the Cabinet, shall have the power to declare a state of emergency for the whole or certain parts of the country as the situation requires. In the case that the approval of the Cabinet cannot be obtained in a timely manner, the Prime Minister may declare a state of emergency and subsequently obtain the approval within three days of the declaration. The said declaration of a state of emergency shall lapse, if such approval is not obtained within the prescribed period if the Cabinet withholds its approval.

The declaration of a state of emergency under paragraph one shall be in force for the duration as prescribed by the Prime Minister, which shall not be longer than three months from the declaration date. In the case that an extension period is necessary, the Prime Minister, with the approval of the Cabinet shall have the power to declare successive extensions for a term not exceeding three months for each extension.

When the emergency situation has ended or the Cabinet withholds its approval or the state of emergency period under paragraph two has ended, the Prime Minister shall announce a revocation of the state of emergency.

Section 6. There shall be the Emergency Management Committee consisting of Deputy Prime Minister entrusted by the Prime Minister as the Committee's Chairman, the Minister of Defence, the Minister of Interior and the Minister of Justice as deputy chairmen, the permanent secretaries of the Ministry of Defence, the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Social Development and Human Security, the Ministry of Interior, and the Ministry of Justice, Director of the National Intelligence Agency, the Attorney-General, the Military Supreme Commander, the Commanders-in-chief of the Royal Thai Army, the Royal Thai Navy, and the Royal Thai Air Force, the Commissioner General of the Royal Thai Police, Director General of the Department of Provincial Administration and the Department of Disaster Prevention and Mitigation as the Committee's members and the Secretary General of the National Security Council as member and secretary. The Committee has the powers and duties to monitor and examine both the internal and external circumstances that may give rise to an emergency situation, to provide recommendations to the Prime Minister when it is

necessary to declare a state of emergency under section 5 or a state of alarm under section 11. The Committee shall also recommend appropriate measures as prescribed by this Emergency Decree for the prevention, mitigation or termination of the emergency situation.

The provisions of this section do not affect the use of powers by the Prime Minister under section 5 to declare a state of emergency when there is a need to deal with an urgent situation that may pose a threat to the country or the people.

Section 7. In the area where a state of emergency under section 5 has been declared, all existing powers and duties vested in one or more ministries or in a person acting for the ministers under the law, which specifically applies to the powers and duties for the granting of permission, approval, instruction, administration or assistance to the prevention, mitigation, suppression, and termination of an emergency situation or the rehabilitating or assistance of the people, shall be temporarily transferred to the Prime Minister for consistent, expeditious and efficient command and mitigation of the situation.

All or parts of the legal powers and duties vested in the minister in paragraph one shall be transferred to the Prime Minister as prescribed by the Cabinet. The Prime Minister shall have the power to appoint any person as competent official for the executing of the duties vested by this Emergency Decree and the performance of the duties that have been transferred to the Prime Minister under paragraph one. The competent official appointed in this manner shall be vested with the legal authority to perform the assigned operations. The Prime Minister may allow existing government agencies or competent officials to retain their legal powers and duties, provided that they observe the rules and regulations prescribed by the Prime Minister.

In the case that the Prime Minister appoints a civil servant, a police or military officers holding a lower rank than a department director, the Commissioner General of the Royal Thai Police, the commander-in-chief of the Armed Forces or equivalent as the leader in charge of mitigating the emergency situation in certain areas as the superior of other civil servants and competent officials, the relevant government agencies, civil servants and competent officials shall perform their duties under the command of this person. This shall not apply to military operations which shall be executed in accordance with the rules, regulations or directives of the military forces. However, the use of the military forces must be in line with the guidelines issued by the leader who has been put in charge of the emergency situation.

If necessary, the Cabinet may set up a special unit to specifically perform the duties stipulated by this Emergency Decree on a temporary basis until the state of emergency is lifted.

The Prime Minister may assign a Deputy Prime Minister, or one or more ministers to exercise the powers vested by paragraph one, paragraph three or paragraph four on his or her behalf. The Prime Minister may assign this person(s) to supervise the performance of relevant government agencies or competent officials in paragraph three, the appointed leader in paragraph four, and the government units in paragraph five. This person(s) shall be considered the superiors of the relevant leaders, civil servants and competent officials.

Section 8. For proper coordination of the operations to be carried out in the areas where a state of emergency has been declared and for congruency of the operations with local circumstances and ways of life, the Prime Minister or a person designated by the Prime Minister may appoint a person or a group of persons to advise competent officials or their assistants on the performance of their duties as stipulated by this Emergency Decree.

The person or persons appointed under paragraph one shall receive the same protection for their performance as other competent officials when performing within the scope of their assigned duties.

Section 9. In the case that it is necessary to promptly end an emergency situation or to prevent it from escalating, the Prime Minister shall have the power to issue the stipulations as follows:

- (1) to prohibit people from remaining outside a premise during the prescribed hours unless they are permitted by a competent official or are exempted from the prohibition;
- (2) to prohibit people from congregating or unlawful assembly in any place or from acting in a manner that will incite disorder;
- (3) to prohibit any news reporting, distribution or dissemination of books, printed matters or other media containing any account that may create fear among the people or that are intended to spread inaccurate news/information to generate misunderstanding about the emergency situation with adverse impact on state security, peace and order or public morality, both in the areas where a state of emergency has been declared or throughout the kingdom;

- (4) to prohibit the use of certain transportation routes or vehicles or impose certain conditions on the use of transportation routes or vehicles;
- (5) to prohibit the use of a building or an entry into a certain place;
- (6) to evacuate people from a specific area for public safety or to prohibit people from entering a specific area;

The stipulations in paragraph one shall be issued with a time limit for compliance with the stipulation or requirements for the performance of the competent officials. Competent officials may be authorized to prescribe additional restricted areas or additional operation details to prevent undue distress from the operations on the people.

Section 10. For the benefit of providing a prompt solution to problems in the areas where a state of emergency has been declared, the Prime Minister may authorize a competent official who was appointed to lead the operation under section 7 paragraph four, to issue the stipulations in section 9 on his/her behalf. After issuing the stipulation(s), the said competent official must report it to the Prime Minister for acknowledgement. However, the said stipulation(s) shall lapse if the Prime Minister does not issue the same stipulation(s) within forty-eight hours from the time of its issuance by the competent official.

Section 11. In the event that the emergency situation involves an act of terrorism, the use of force to endanger a person's life, body or property or when there is probable cause to believe that a violent act affecting state security, the life or property of the state or of a person or when it is necessary to introduce an effective and timely solution to the problem, the Prime Minister with the approval of the Cabinet shall have the power to declare a state of emergency for a serious situation and the provisions of section 5 and section 6 paragraph two, shall apply mutatis mutandis.

Once the state of emergency under paragraph one has been declared in addition to the powers stipulated by section 7, section 8, section 9, and section 10, the Prime Minister shall have the powers as follows:

(1) issue a notification empowering competent officials to make an arrest and take into custody a person under suspicion of participating in an incident that led to an emergency or who has been a user, advertiser and supporter of such an incident or who has concealed information about the incident that led to an emergency. However, the arrest shall be implemented as deemed necessary to prevent such person from acting or participating in any act that may cause a serious situation or to bring cooperation for the suppression of a serious situation;

- (2) issue a notification empowering competent officials to order any person to report to a competent official or to come in to give statements or to submit any document or proof of evidence relating to the emergency situation;
- (3) issue a notification empowering competent officials to order a confiscation or a seizure of weapons, merchandise, consumer goods, chemicals or any other item when there is probable cause to suspect that such items may have been used or will be used to incite or support any act that will lead to the emergency situation;
- (4) issue a notification empowering competent officials to issue a search warrant, remove or destroy a building, structure or barricade for prompt suppression of a serious situation that, if allowed to continue, may not be suppressed in time;
- (5) issue a notification empowering competent officials to order an examination of letters, books, printed matters, telegram messages, telephone calls or any communication media as well as a suppression or termination of any contact or communication to prevent or stop a serious situation. This must be carried out mutatis mutandis in accordance with the criteria stipulated by the laws on special case investigation;
- (6) issue a notification prohibiting or prescribing any act that is deemed necessary for maintaining state security, the safety of the country or the people;

- (7) issue a notification empowering competent officials to issue an order to prohibit a person from leaving the Kingdom when there is probable cause to believe that such act will adversely affect state security or the safety of the country;
- (8) issue a notification empowering competent officials to order an alien to leave the Kingdom when there is probable cause to believe that he/she is a supporter of the act that led to an emergency situation. In such case, the laws on immigration shall apply, mutatis mutandis;
- (9) issue a notification requiring that any purchase, sale, use or possession of weapons, merchandise, medical supplies, consumer goods, chemicals, materials or equipment, which may be used to instigate unrest or an act of terrorism, be reported to or have a permit issued by a competent official or comply with the conditions as prescribed by the Prime Minister;
- (10) issue a notification ordering the armed forces to assist administrative or police personnel in suppressing a serious situation or in bringing prompt control of the situation. In doing so, the armed forces shall have similar powers and duties under this Emergency Decree to the competent officials. Cases in which the armed forces can get involved and the extent of their powers and duties shall be in accordance with the performance conditions

and the time limits prescribed by the Prime Minister, which shall not be more or longer than those prescribed for the enforcement of martial law;

Once the serious situation in paragraph one has passed, the Prime Minister shall promptly revoke the notifications issued under the provisions of this section.

Section 12. In arresting and taking into custody a suspect under the notification in section 11(1), a competent official shall file a request to the court with appropriate jurisdiction or to a Criminal Court for such permission. Upon receiving the court's permission, the empowered competent official may arrest and take into custody the suspect for a term not exceeding seven days. The suspect shall be kept in custody in a place that is not a police station, a jail, a penitentiary or a prison and shall not be treated as a culprit. When it is necessary to extend the period of custody for the benefit of mitigating the emergency situation, the competent official shall file a request to the court for an extension of seven days at a time. However, the total length of custody must not be longer than thirty days. When this period has ended and there is a need to keep the suspect in custody, the legal procedures under the Code of Criminal Procedure shall apply.

In executing the provisions of paragraph one, competent officials must prepare a report on the arrest and taking into custody of the suspect and submit it to the court that granted the permission under paragraph one. A copy of such report shall be placed at the office of the competent official for viewing by the suspect's relatives throughout the time that the suspect is in custody.

In filing a request to the court under paragraph one, the provisions on the issuance of a criminal warrant under the Code of Criminal Procedure shall apply mutatis mutandis.

Section 13. If the item, material or equipment in the notification issued under section 11(9) is a device or part of a communication device, the Prime Minister may announce that such notification be enforced throughout the Kingdom or in areas where a state of emergency has not been previously declared.

Section 14. Once the stipulations, notifications and orders issued under section 5, section 7, section 8, section 9, section 11, and section 15 shall come into force, they must be promulgated in the Government Gazette.

Section 15. Competent officials or those with the same powers and duties as the competent officials as stipulated by this Emergency Decree shall be considered the competent officials under the Criminal Code. They shall have the powers and duties of the administrative or police personnel under the Code of Criminal Procedure, which shall be prescribed and announced by the Prime Minister.

Section 16. The stipulations, notifications, orders or actions prescribed by this Emergency Decree shall not come under the law on public administration procedures and the law on the establishment of administrative courts and administrative procedures.

Section 17. Competent officials or those with the same powers and duties as the competent officials as stipulated by this Emergency Decree shall not be liable to any civil, criminal or disciplinary action following the performance of their duties in suppressing or preventing criminal offences, if such actions are performed with integrity, impartiality and for reasonable or necessary cause. However, the provisions of this section shall not forfeit the rights of the damaged party to claim compensation from the government under the law on tort liability of state officials.

Section 18. Any person who violates the stipulations, notifications or orders issued under section 9, section 10, section 11 or section 13 shall be liable to imprisonment for a term not exceeding two years or to a fine not exceeding forty thousand Baht or to both.

Section 19. The Prime Minister shall have charge and control of the execution of this Emergency Decree.

Countersigned by:
Police Lieutenant Colonel Thaksin Shinawatra
Prime Minister

Note: The rationale behind the promulgation of this Emergency Decree is the fact that the law on public administration in emergency situations has long been in force and its provisions can no longer provide an efficient and timely solution to situations that have adverse impacts on state security. They cannot be used to solve problems created by public disasters and to rehabilitate the livelihoods of the people who suffer from such damage. Another reason comes from the increasing seriousness of national security situations and problems that may affect the country's sovereignty and integrity, resulting in domestic unrest and danger or distress to the peaceful livelihood of the people. These problems cannot be solved by normal public administrative procedures. Therefore, it is expedient to establish special measures for public administration in emergency situations to enable the government to maintain state security, public safety as well as the rights and liberties of the people for a prompt return from urgent and inevitable situations to normalcy. The Emergency Decree is, therefore, enacted for the benefits of preserving state safety, public safety, and suppressing the impact of public disasters.

Legal Affairs Group Office of the National Security Council

Address: No. 1 Government House, Phitsanulok Road, Dusit District,

Bangkok, Thailand 10300 Tel. +66 2 629 8000 www.nsc.go.th

legal.nsc@hotmail.com